

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Theodōritu Episkopu Kyru Kai Eyagriu Scholastiku Ekklesiastikē Istorìa, Eklogai Apo Tōn Istorion Philostorgiu Kai Theodōru

Theodoretus <Cyrrhensis>

Mogvntiae, 1679

XXX. De Episcopis qui per Ponticam & Asianam Dioecesis ea tempestate
floruerunt.

urn:nbn:de:hbz:466:1-14162

CAP. XXIX.

De Didymo Alexandrino & Ephraem Syro.

Per idem tempus, Edessa quidem Ephraem admirabilis, Alexandria vero florebat Didymus; uterque adversus dogmata veritati contraria libros conscribens. Et Ephraem quidem, Syrorum utens lingua, spiritalis gratia radios diffundebat. Nam cum Græcas litteras non attigisset, multifidos tamen Græcorum errores confutavit: omnesque hæreticorum fraudes infirmas esse ostendit. Et quoniam Harmonius Bardesanis filius cantica quedam olim composuerat, & modorum suavitati impietatem admiscens, audientium animos demulcebat, & ad exitium pertrahebat; ipse modorum compositionem ab illo mutuatus, pietatem canticis permiscuit, & suavissimum simul ac utilissimum medicamentum audientibus exhibuit. Atque hæc cantica festos Martyrum dies lætiores ac splendidiore etiamnum efficiunt. Didymus vero cum à puero luminibus orbatus fuisset, Poeticam nihilominus ac Rhetoricam artem didicit. Arithmeticam præterea ac Geometriam & Astronomiam; Aristotelis item syllogismos & Platonis facundiam aurium sensu percepit, non tanquam disciplinas, quæ veritatem docerent, sed velut tela quibus veritas adversus mendacium uti potest. Sacræ quoque Scripturæ non litteras solum, sed & illarum sensus edidicit. Inter Monachos igitur & virtutis studiosos cultores, isti quos diximus tunc temporis enituerunt.

CAP. XXX.

De Episcopis, qui eo tempore per Ponticam & Asianam Diocesim floruerunt.

Inter Episcopos vero, Gregorii duo illustres fuere, Nazianzenus ac Nylsenus. Quorum hic quidem frater; ille vero contubernalis fuit Basilii M. Et hi quidem in Cappadocia pro pietate decertantes, egregiam operam navarunt. In eodem certamine strenuè se gessit etiam Petrus, iisdem parentibus natus, quibus Gregorius atque Basilius; sed Gentilium disciplinis non perinde ac illi excultus, vitæ tamen splendore conspicuus. At in Pisidia Optimus, & Amphilocheus in Licaonia, pro fide à

A

Κεφ. κθ.

Περὶ διδύμου ἡ ἀλεξανδρείου καὶ ἐφραίμου τῶν συρῶν.

Κατὰ τὸν χρόνον, ἐν ἐδέσσει μὲν ἐφραίμῳ ὁ θαυμασιώτατος, ἐν ἀλεξανδρείᾳ δὲ διέπρεπε διδύμος, καὶ τῶν ἀνιστάμενων τῆ ἀληθείας δοξμάτων συγγραφεύων καὶ ὅσων μὲν τῆ σύρων κερημεύοντων, τῆ πνιδμαλικῆς χερσὶ τὰς ἀκλίνας ἡφαιπαυδείας γὰρ γεγεμεύοντων ἑλληνικῆς, τῆ πολυχεδεῖς τῶν ἑλλήνων διήλεγξε πλάνας, καὶ πάσης αἰρετικῆς κακοεχθρίας ἐνυμνοσε τὴν ἀσέβειαν καὶ ἐπὶ δὴ ἀρμονίῳ ὁ βασιλεὺς ἠδ᾽ ἄσ τινας σωθεῖν πάλαι, καὶ τῆ μέλεις ἠδ᾽ ὀνῆ τὴν ἀσέβειαν κερῆσας, καλεκλήσ τὰς ἀκούσας καὶ πρὸς ὀλεθροὺς γέσθες τὴν ἀρμονίαν τῶν μέλεις ἐκείθεν τὰς ἐὼν ἀνέμιξε τὴν εὐσέβειαν, καὶ πρὸς ἐνὶ τοῖς ἀκούσων ἠδ᾽ ἰσονόμῳ καὶ ὀνησιφόρον φαρμακόν ταῦτα καὶ νῦν τὰ ἀσμάσια, φαιδρῆρας τῶν νικηφόρων μαρτύρων τὰς παντοῦρας ποιεῖ ὁ δὲ διδύμος, παιδὸς ἦεν ὅστις ἐς ἐρημύον ἀιδήσεως, καὶ ποιητικῶν καὶ φιλοσοφικῶν μετέλαχε παιδευμάτων δριμυτικῆς τε καὶ γεωμετρίας καὶ ἀρεθνομίας, καὶ τῶν δριμύτων συλλογισμῶν, καὶ τῶν πλάτωνος δειπείας, δια τῶν ἀκοῶν εἰσεδέξατο τὰ μαθήματα, ἐχ' ὡς ἀλύθειαν ἐκπαυδύουσα, ἀλλ' ὡς ὄπλα τῆς ἀληθείας καὶ τῶν ψεύδους γιγνώμῳ καὶ μῦθοι καὶ τῆς θείας γραφῆς μεμαθήκεν, ἐ μόνον τὰ γράμματα, ἀλλὰ καὶ τὰ τέτων νοήματα ἐν μετὰ ἀσκήσας καὶ τῆς ἀρετῆς φροντισαῖς, ἔτοιμα ἐκείων διελαμπον τὸν καιρὸν.

Κεφ. λ.

τῶν ἐν τῇ ποντικῇ καὶ ἁσιακῇ διέποντι ἐπισκοπῶν κατὰ τὸν χρόνον.

Ἐν ἐπισκοπῶν δὲ γεγεμεύοντων ἐκάτερον ὅτε ναζιανζῆος καὶ ὀνόσης ὁ μὲν ἀδελφός, ὁ δὲ σύσκητός τε καὶ συνεργός τε μετὰ βασιλεία τυράνων ἔτοι μὲν ἐν ἐκπαυδοκίᾳ τῆς εὐσεβείας ὑπέμαχέσθες ἠελευσὶ συνηῖσεν ἐν αὐτοῖς καὶ πέτρον, ἡγήσασθαι μὲν βασιλείῳ καὶ γεγεμεύοντων τῶν ἀντιεχθρῶν, τῆς δὲ ὑπερθεῖν παιδείας ἐ μείλιχως συνέκνεισας. Ἰὰς δὲ εἶς μαρμαρυτῆς ἀφ᾽ ἐν ποσιδία δὲ ὀνήμου, καὶ ἀμφιλόχου ἐν λικαονίᾳ.

λυκαονία, θριναίως ὑπερ τ' αερονονικῆς αἰσα-
 ταπόμυροι πίσεως, τας ἐναντίας ἀπεκρεμόντο
 αεροσολάς· ἐν δέ γε τῇ ἐσπίρα, δάμασθ
 μὲν τ' ῥάμης ἠγάμεν, ἀμβρόσιος ἢ μεδιό-
 λανον ἰθύνειν πεπεσιδμυρ, τες πόρρωθεν ἀ-
 κονήζουας ἐβαλον ἢ μὲν τέτων, οἱ τας ἐχα-
 λίας οἰκῆν ἠναγκασμυροι, γράμμασι καὶ τες
 οἰκίαις ἐσέριον, καὶ τες πολεμίαις κατέλνον.
 ἀνιρόπας γὰρ τῷ μεγέθει ἔκλυδων, ἐδωκε
 κυβερνήτας τῷ ὄλω ὁ πύτανις, ἔτι τῷ πο-
 λεμιῶν σφοδρότητι τῶν στρατηγῶν ἀντέ-
 λαξεν δρετῶ, ἔαεσφορα τῇ ἔκαιε δυ-
 σκολία τὰ ἀλεξίκακα ἐδωκε φάρμακα. ἔ-
 μόνον ἢ τάμης τ' προμηθείας ταῖς ἐκκλησίαις
 μετέδωκεν ὁ φιλόανθρωπ, κύρι, ἀλλὰ ἢ
 ἐτέρας αἰτίας κηδεμονίας ἠξίωσ.

A majoribus tradita fortiter propugnantes, adversariorum impetus retunde-
 bant. In Occidentis autem partibus, Damasus Romanae urbis Antistes, & Ambrosius, cui Mediolanensis Eccle-
 siae commissa erat cura, eos qui eminus jaculabantur, feriebant. Cum illis vero juncti ii, qui in ultimas oras fuerant re-
 legati, & suos per literas confirmabant, & adversarios profligabant. Omnium enim moderator Deus ejusmodi tunc gubernatores dedit, qui magnitudini tempestatis pares essent, & hostium violentiae fortitudinem Ducum oppo-
 suit, & salutaria remedia donavit, temporum illorum acerbitati convenientia. Neque vero hac solum ratione clementissimus Dominus, Ecclesiarum saluti consuluit; sed alio etiam solatio eas fovere dignatus est.

Κεφ. λα΄.

Περὶ τ' ἀπὸ ἀλνί, τῷ μεγάλῳ βαλντινιανῷ περὶ τ' πο-
 λέμου γραφέντων, καὶ τ' ἀπὸ ἐπίτου πίσεως ἀν-
 τηγραφέντων.

CAP. XXXI.

De his, quae Valens ad magnum Valentini-
 anum scripsit de bello, & de responso
 Valentiniani.

Τὸ γὰρ τῶν γόθων ἐθν, αἰθακινίους εἰς
 πόλεμον, δὴ τὸν βόσπορον εἰλκυσε τὸν
 κ' μόνων ἰὼν εὐσεβῶν μεμαθηκότα στρατῶν.
 τότε δὴ τῶν οἰκίαν ἀδένειαν ὁ μάταιος ἐνω-
 κῶς, ἀπέσειλε πρὸς τὴν ἀδελφὸν στρατῶν
 ἔξαιτων. ὁ ἢ ἐπέσειλεν, ὡς ἐχ' ὅσον ἐπαμύ-
 νεν ἀνδρὶ πολέμῳ, θεῷ δικαίον ἢ τῶν τέ-
 λε καταπάνειν θρασύτητα. ταῦτα τὸν δέ-
 λαον ἐκείνον μείων, ἀνίας ἐπέπλησεν ἔ-
 μὴν ἐλήξε τ' θρασύτητα, ἀλλ' ἐπέμυρε κ' τῆς
 ἀληθείας παραταπόμυρ.

NAm cum Gothorum gentem ad bellum concitasset, illum, qui Orthodoxos solos oppugnare noverat, ad Bosporum retraxit. Tum vero demens ille imbecillitatem suam agnoscens, misit ad fratrem, militares copias ab eo petens. At ille nefas esse rescripsit, supplicias ferre homini, qui Deo bellum inferret; sed ejus potius comprimendam esse temeritatem. Haec infelicem illum graviori dolore ac tristitia affecerunt. Nectamen à pristina temeritate destitit, sed in oppugnanda veritate perseveravit.

Κεφ. λβ΄.

Περὶ τ' τερηνίου κόμιστος εὐσεβείας.

Επανήκε μὲν γὰρ ἀπὸ τῆς δρεμρίας τε-
 ρένι, ἔσοπαία σήσας. ἢ ἢ στρατηγός
 αἰετ, καὶ εὐσεβεία κομισμυρ. τέτω
 δρεσιαν ὁ εἰλῆς αἰτήσαι αεροσέταξεν. ὁ ἢ
 ἐπήγειλεν ἢ πῆς ἐδὲ τὸν οὐσεβεία σωτέ-
 δεαμυρ. ἢ τῆς γὰρ ἔχουσον, ἔ τ' ἀργυ-
 ρον, ἔ χωρίον, ἔ δυνασίαν, σὲ οἰκίαν,
 ἀλλ' ἐκκλησίαν παρασέθηναι μίαν, τοῖς
 τῆς ἀποστολικῆς διδασκαλίας αεροκωδύ-
 νέουσον. ὁ ἢ τῶν ἰκεσίαν δεξάμυρ, καὶ
 γνῆς τὰ ἐγκάμυρα, χαλεπήνας διέρρη-
 ξε, καὶ οἱ ἀλλὰ πᾶσα αἰτήσαι αεροσέτα-
 ξεν. ὁ ἢ τῆς ἰκεσίας συλλέξας τὰ ῥήματα

CAP. XXXII.
 De Terentio Comitis pietate.
 REverfus tunc erat ex Armenia; devictis hostibus Terentius, Dux praestantissimus & pietate insignis. Huic Valens poscendi quidquid vellet liberam facultatem concessit. At ille petiit, quod pietatis alumnus decebat. Non enim aurum aut argentum, non praedium aut potestatem, non domum postulavit, sed Ecclesiam unam iis concedi petiit, qui Apostolicam doctrinam tuerentur. Imperator vero, accepto precum libello, cum quid in eo congereretur didicisset, indignatus eum discepit, iussitque Terentio ut alia quaequam postularet. At ille, collectis libelli sui

